

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio II. An in causa Exemptionis à Jurisdictione Episcopi competens
Judex sit ipse Episcopus, speciatim in hac causa sepulturæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

potest ad executionem ultimarum voluntatum, quia non instituiimus sermonem de casu, quo quis per ultimam voluntatem elegit certam sepulturam: nec ad casum curæ animarum, cum hic potius agatur de cura corporum demortuorum: nec ad casum Extremæ Unctionis; quis enim non videt, quanta sit diversitas inter moribundi inunctionem, & inter mortui sepelitionem? à diversis autem non fit illatio per vulgaria. Imò expressè negata est Parochis potestas impediendi, ne Religiosi exempti ultimis quoque Sacramentis suos domesticos, ipsi irrequisitis provideant, & quidem in *cit. clem. 1. de Privileg.* Nec ad casum, quo in *Trid. loc. cit.* conceditur Episcopis potestas summarie cognoscendi & iudicandi de controversiis inter regulares exemptos ortis in tumultandis corporibus, quia ibi solum est sermo de controversiis, quæ oriuntur in publicis Processionibus & deductionibus funerum, citò componendis ad cavendum scandalum; qui casus est

longissimè diversus à nostro, nullam funeris deductionem vel processionem publicam, nullamque in ea exortam controversiam involvente. Ad 4. Opus est distinctione inter Constitutiones Pontificias, quæ continent legem universalem pro tota christianitate, & inter Constitutiones, quæ continent gratiam, favorem, privilegium alicui vel aliquibus particularibus concessum: illæ juxta mea Principia ad hoc, ut obligent ubique, in omnibus & singulis provinciis debent debitò modò promulgari, non autem istæ, quæ, quacunquæ & unde unde acquisitâ notitiâ de iis constiterit, obligant omnes, ne privilegiatos &c. impediant ab usu sui privilegii, &c. Cæterum aliquæ constitutiones exemptionem quorundam Regularium sunt pars Juris Communis, & hoc ipso satis promulgatæ: reliquæ, si exemptio ipsis impugnaretur, possent & deberent produci, ut de iis satis constet, licet solennis promulgatio necessaria non sit.

QUÆSTIO II.

*An in causa Exemptionis à jurisdictione Episcopi competens
Judex sit ipse Episcopus, speciatim in hac causa
sepultura?*

Videtur, quòd sic. 1. Quia Judicis est cognoscere de sua jurisdictione & competentia. Textus & (R. P. Pichler Decis. T. 2.)

Doctores in l. 2. ff. si quis in jus vocatus. l. in præscriptione. C. si contra jus. Abbas & Felin. in c. super litteris de Rescript. Sed
* Aa

Sed hic est quæstio, an Episcopo competat jurisdictio, & ipse sit competens Judex: ergo. 2. Exempti, si fortè excipiant contra jurisdictionem Episcopi, tenentur privilegium suæ exemptionis, in Corpore Juris Communis non clausum, & aliunde non notorium, exhibere Episcopo. per c. 7. v. nos volentes. h. t. ergo Episcopi est cognoscere & decernere, an sit competens Judex, & talem se facile declarabit.

Sed levia hæc sunt, & nullatenus tant momenti, ut contra manifesta Jura Episcopo in tali lite jurisdictionem & competentiam tribuam. Cogunt me aliud sentire sequentia. 1. In hac quæstione agitur de toto fundamento & proprietate jurisdictionis, honorem, commodum, & auctoritatem Episcopalem spectante, consequenter de causa propria Episcopi: sed in causa propria cognoscere & pronuntiare nullus Judex, Supremo Principe, potest inferior l. 10. ff. de Jurisd. l. un. C. ne quis in sua causa. can. 27. caus. 23. q. 4. S. ibi gl. Felin. in c. 20. de Rescr. n. 24. Abb. in c. 14. de Consib. n. 4. Chokier de Jurisd. Ord. in Exempt. p. 2. q. 12. P. Wiestner h. t. n. 83. Begnudellius v. Exempto n. 77. Episcopus autem est Supremo Principe, nimirum Pontifice, inferior: ergo cognoscere & pronuntiare de hac quæstione non ad ipsum, sed ad Summum Pontificem pertinet. 2. Exemptio magis ipsius Papæ & Ecclesiæ Romanæ, quam Exemptorum, jus est. c. 2. S. fin. de in

integr. restit. c. 14. v. nos igitur h. t. sed de Jure Superioris Judicialiter cognoscere inferior non potest. per notoria. 3. Legem, & privilegium Pontificis, Judicialiter & authenticè explicare ac interpretari non est inferioris, sed ejus, qui legem condidit, vel privilegium concessit. c. 31. v. ut igitur. de sent. Excomm. l. fin. s. 1. C. de L. Sed privilegium exemptionis concessit Summus Pontifex: ergo.

Speciatim verò in hac lite Reus conveniendus imprimis est exemptus personaliter tanquam membrum Ordinis exempti, & sic Judicialiter coram Episcopo conveniri non potest per institutam actionem, ac insuper est specialiter exemptus per Bullam specialem Pontificis tanquam Regens Seminarii; causa autem sepultura unius ex alumnis defuncti ex Seminario totaliter quoad omnes personas in eo degentes per amplissimam communicationem privilegiorum, cuidam Ordini exempto concessorum, non est casus in Jure expressus, quo exempti Regulares subesse debeant Ordinario, ut hucusque in quæst. 1. ostensum est, nulla ratione dispicere possum, quo pacto vel Jure de ista lite contra Regentem Seminarii competens Judex sit Episcopus. Accedit, quòd hic agatur de valore, intellectu & interpretatione Bullæ Pontificiæ, de quibus cognoscere non pertinet ad inferiorem c. 31. cit. c. 20. de Rescr. c. 1. S. 2. de Confirm. util. vel mit. ibique DD. cum inferior non habeat

habeat potestatem in voluntatem superioris. e. 16. de Major. Clem. 2. de Elect.

Contraria nullo negotio remouentur. Primum quidem ope distinctionis; quamvis enim in thesi permittitur sit Judici cognoscere, an sua hic & nunc sit jurisdictio, in ea tamen hypothese, in qua agitur de toto fundamento & proprietate jurisdictionis, spectante honorem & commodum ipsius Judicis, causaque propria involvitur, non procedit, uti &, quando agitur de valore, & interpretatione privilegii à superiore concessi. Secundum alia distinctione, nimirum tenentur quidem exempti privilegium suæ exemptionis aliunde non notorium exhibere Episcopo, ut ex eo se possit extrajudicialiter informare, & notitiam exemptionis acquirere, non verò, ut de illo judicialiter cognoscat & pronuntiet. Felin. Abb. P. Wiestner h. t. n. 83.

Dices. Casu quo lis super exemptione est mota & pendet, nec Ordinarius, nec allegans exemptionem, est in possessione, potest Ordinarius uti sua jurisdictione contra eum, qui allegat exemptionem, non modò in casu, quo allegans se vult tueri præ-

scriptione, sed etiam, quo se fundat in privilegio. per c. 7. x. h. t. in 6. cum Ordinarius pro se habeat assistentiam Juris: sed in præsentis facti contingentiæ neuter est in possessione, & lis est super exemptione: ergo Ordinarius uti potest sua jurisdictione. R. N. Min. quoad utrumque membrum; nam Seminarium, licet non quoad actum sepulturæ, propter defectum occasionis, nunquam exercuerit quietè aliquem actum possessorium, exercuit tamen alios actus possessorios suæ exemptionis sine contradictione: dein lis super exemptione non pendet, cum nunquam adhuc inchoata sit per litem contestationem, nec inchoari potest, cum in litteris Apostolicis clarissimè & in terminis terminantibus sit expressa, adeoque notoria exemptio: in notoriis autem lis locum non habet, nisi Ordinarius ipsam Constitutionem Pontificis velit impugnare, ac in dubium vocare; & tunc iterum non potest uti jurisdictione sua, & esse Judex, cum potius sit actor, & altera pars litigans, cognitio verò & pronuntiatio pertineat ad Pontificem, qui Bullam exemptionis concessit.